

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/437
Karar No : 2014/1515

REKABET KURUMU
Tarih : 18.07.2014
Sayı : 4126

Davacı : Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Vekili : Av. Metin GÜNDAY
Büyükelçi Sok. No:20/5 Kavaklıdere / ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent / ANKARA
Vekili : Av. Nuran İNAN - Aynı adreste.

Davanın Özeti : Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle, ilgili şirketlere idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 25.09.2008 tarih ve 08-56/898-358 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının; hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin son iki fıkrasının Anayasaya aykırı olduğundan iptali için itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu Kurul kararının Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 07.05.2007 tarih ve E:2007/2152 sayılı yürütmeyi durdurma kararı uyarınca tesis edildiği, karara dayanak alınan belgedeki ifadelerden, davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiğinin anlaşıldığı, davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin Kurul Kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Emre ERMAN'ın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi : Dava; davacı şirkete, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4.maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle para cezası verilmesine ilişkin 25.9.2008 tarih ve 08-56/898-358 sayılı Rekabet Kurulu kararının (davacı şirkete yönelik kısımlarının) iptali istemiyle açılmıştır.

Davacının, 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesinin son iki fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğu iddiası ciddi bulunmamıştır.

4054 sayılı Kanunun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız-karar-vereabilen ve-ekonomik bakımından bir bütün teşkil eden birimler olarak tanımlanmış, yasanın 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/437
Karar No : 2014/1515

olduğu belirtilmiş, bu maddenin son iki fıkrasında da; "Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmü yer almış bulunmaktadır.

Anılan Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin 2. fıkrasında ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği belirtilmiştir.

Rekabete aykırı davranışlar nedeniyle idari para cezası uygulanırken, eylem tarihinden bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerin tümü üzerinden para cezasının hesaplanması gerekeceği kuşkusuzdur.

Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerle, konuya ilişkin işlem dosyasının incelenmesinden; aralarında davacı şirketin de bulunduğu hazır beton pazarında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin, 11.03.2000 tarihinde İzmir hazır beton pazarına yönelik olarak uygulamaya konulan ve Temmuz 2000 itibariyle yürürlükte olan pazar paylaşımı (müşteri paylaşımı ve tonaj tespiti) ve fiyat tespiti anlaşmasına katıldıkları, 2001 yılının Ağustos ayında İzmir hazır beton pazarına yönelik olarak rakiplerle müşteri paylaşımına ilişkin bir anlaşmaya katıldıkları, 2001 yılının Eylül ayında rakiplerle uyumlu eylem halinde tonaj tespitinde buldukları, 2002 yılında çoğunluğu Mayıs ayında olmak üzere, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZSU Genel Müdürlüğü tarafından açılan dere ıslahı ve genel amaçlı inşaat ihalelerini kazanan müteahhitlerin paylaşımı anlaşmasına katıldıkları, 2002 yılının Nisan-Ekim arası döneminde İzmir ve Burhaniye hazır beton pazarlarında rakiplerle uyumlu eylem halinde eş zamanlı fiyat artırımında buldukları anlaşılmakta olup; sabit olan bu davranışları nedeniyle, davacı şirketçe 4054 sayılı Kanunun 4.maddesinin 2000,2001 ve 2002 yıllarında rakiplerle anlaşarak fiyat tespiti ve pazar paylaşımı suretiyle ihlal edildiğinin açık olması karşısında, davacı şirketin, son eylem tarihinden bir önceki mali yıl olan 2001 net satışlarının %0,5'i yılı oranında olmak üzere verilen para cezasına ilişkin dava konusu kararın davacı şirkete ilişkin kısımlarında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/437
Karar No : 2014/1515

TÜRK MİLLETİ ADINA

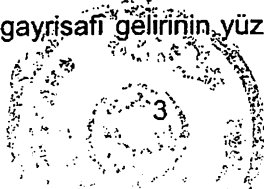
Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle, ilgili şirketlere idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 25.09.2008 tarih ve 08-56/898-358 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin son iki fıkrasının Anayasaya aykırı olduğundan iptali için itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması istemiyle açılmıştır.

Davacının Anayasaya aykırılık iddiaları ciddi görülmemekle işin esasına geçildi;

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, "mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak" olduğu; 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına girdiği; 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtildikten sonra, altı bent halinde özelliği olan haller sayılmış; maddenin sondan bir önceki fıkrasında, bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda, piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesinin, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil edeceği; son fıkrasında ise, ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her birinin uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabileceği kurala bağlanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında da, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayrisafi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

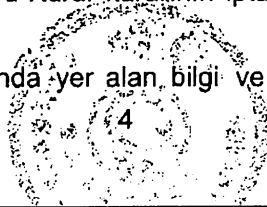

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/437
Karar No : 2014/1515

Bu düzenlemeler uyarınca, Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan davranışların işlenmesi ve bu durumun Kurul'ca saptanması halinde, saptanan davranışın eylem tarihi dikkate alınarak para cezasına konu teşkil edeceği açık bulunduğundan, ilgililerin eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayrisafi gelirleri üzerinden cezalandırılması gerekli bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Kurum kayıtlarına çeşitli tarihlerde intikal eden şikâyetler üzerine, yapılan soruşturma sonucunda alınan 03.12.2004 tarihli Rekabet Kurulu kararı ile, aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin, 11.03.2000 tarihinde İzmir hazır beton pazarına yönelik olarak uygulamaya konulan ve Temmuz 2000 itibarıyla yürürlükte olan pazar paylaşımı (müşteri paylaşımı ve tonaj tespiti) ve fiyat tespiti anlaşmasına katılması, 2001 yılının Eylül ayında rakiplerle uyumlu eylem halinde tonaj tespitinde bulunması, 2002 yılında çoğunluğu Mayıs ayında olmak üzere, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZSU Genel Müdürlüğü tarafından açılan dere ıslahı ve genel amaçlı inşaat ihalelerini kazanan müteahhitlerin paylaşımı anlaşmasına katılması, 2002 yılının Nisan-Ekim arası döneminde İzmir hazır beton pazarında rakiplerle uyumlu eylem halinde eş zamanlı fiyat artırımında bulunması davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri sonucuna ulaşılarak, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idari para cezası ile cezalandırıldığı; söz konusu Kurul kararının; *soruşturmaya yürüten Kurul üyesinin, nihai kararın verileceği toplantıya katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle iptali üzerine*, dosya içeriğinde yer alan bilgi ve belgeler incelenerek 19.10.2006 tarih ve 06-77/991-286 sayılı nihai kararın verildiği, bu kararın iptali istemiyle davacı şirketin açtığı ve E:2007/2152 esas kaydına alınan davada, Danıştay Onüçüncü Dairesince; davacı şirketin de aralarında bulunduğu teşebbüslerin *4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri*, ancak, 2000, 2001 ve 2002 yıllarında fiyat tespiti ve pazar paylaşımı davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinin saptanması nedeniyle, davacı şirketin, *son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2001 yılı sonunda oluşan yıllık gayrisafi geliri üzerinden cezalandırılması gerektiğinden*, Kurul'ca soruşturma açılması tarihi esas alınarak 2002 yılı sonunda oluşan yıllık gayrisafi gelir üzerinden para cezası verilmesinde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle 07.05.2007 tarihinde yürütmenin durdurulmasına karar verildiği; Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 07.04.2009 tarih ve K:2009/3841 sayılı kararıyla da Kurul kararının aynı gerekçeyle iptaline karar verildiği, *bu kararın temyiz edilmeyerek kesinleştiği*; yukarıda anılan yürütmenin durdurulması kararı üzerine, daha önce yapılan önaraştırma, soruşturmaya ait tüm savunma, ek savunma, sözlü savunma toplantısı tutanakları, ses kayıtlarının yazılı açılımı, raporlar, Danıştay kararları, tüm dosya içeriğinde yer alan bilgi ve belgelerin okunup incelenmesi ve yapılan görüşmeler sonucunda, dava konusu 25.09.2008 tarihli Kurul kararının tesis edildiği, bu Kurul kararının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; işlem dosyasında yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, aralarında

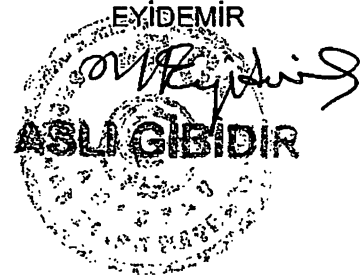
T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/437
Karar No : 2014/1515

davacının da bulunduğu Ege Bölgesi hazır beton pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerce gerçekleştirilen rekabete aykırı davranışlardan; 11.3.2000 tarihinde İzmir hazır beton pazarına yönelik olarak uygulamaya konulan ve Temmuz 2000 itibarıyla yürürlükte olan pazar paylaşımı (müşteri paylaşımı ve tonaj tespiti) ve fiyat tespiti anlaşmasına katılması, 2001 yılının Eylül ayında rakiplerle uyumlu eylem halinde tonaj tespitinde bulunması, 2001 yılının Ağustos ayında İzmir hazır beton pazarına yönelik olarak rakiplerle müşteri paylaşımına ilişkin bir anlaşmaya katılması, 2002 yılında çoğunluğu Mayıs ayında olmak üzere, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZSU Genel Müdürlüğü tarafından açılan dere ıslahı ve genel amaçlı inşaat ihalelerini kazanan müteahhitlerin paylaşımı anlaşmasına katılması, 2002 yılının Nisan- Ekim arası döneminde İzmir ve Burhaniye hazır beton pazarlarında rakiplerle uyumlu eylem halinde eş zamanlı fiyat artırımında bulunması davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği Rekabet Kurulu'nca usulüne uygun olarak yürütülen soruşturma sonucunda saptanan davacı şirketin, Dairemizin 07.05.2007 tarih ve E:2007/2152 sayılı yürütmenin durdurulması kararı uyarınca ve bu karara uygun olarak tesis edilen, 2002 yılında gerçekleşen ihlaller nedeniyle son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2001 malî yılı sonunda oluşan yıllık gayrisafi geliri üzerinden idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacının diğer iddiaları ise yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 104,70-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.500,00-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 17.04.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Taci	Nizamettin	Dr. Hasan	Hamza
ÖZGÜR	BAYHAN	KALAMAN	GÜL	EXİDEMİR

Yargılama Giderleri :

Başvuru Harcı : 23,90-TL
Karar Harcı : 32,30-TL
Posta Gideri : 48,50-TL
Toplam : 104,70-TL